

Mateřská škola Uničov, příspěvková organizace

Komenského 680, 783 91 Uničov

Email: skolkaunicov@seznam.cz

Web: www.msunicov.cz

Datová schránka: kqnk27h

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

Hravě a vesele...

Platnost dokumentu od 1. 9. 2019

č.j. MŠ 547/2019

Zpracovali: ředitelka MŠ: Mgr. Monika Goldová
koordinátor ŠVP: Pavlína Friebová
kolektiv pedagogů MŠ Komenského

Mgr. Monika Goldová
ředitelka mateřské školy

Obsah ŠVP:

1. identifikační údaje
2. obecná charakteristika školy
3. podmínky vzdělávání
 - 3.1 věcné podmínky
 - 3.2 životospráva
 - 3.3 psychosociální podmínky
 - 3.4 organizace
 - 3.5 řízení mateřské školy
 - 3.6 personální a pedagogické zajištění
 - 3.7 spoluúčast rodičů
 - 3.8 podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 3.9 podmínky vzdělávání dětí nadaných
 - 3.10 podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
4. organizace vzdělávání
 - 4.1. Přijímání dětí
 - 4.2. Organizační formy mateřské školy, pedagogické zásady a metody práce
5. charakteristika vzdělávacího programu
6. vzdělávací obsah
7. evaluační systém a pedagogická diagnostika

1. Identifikační údaje

Adresa školy: Mateřská škola Uničov, příspěvková organizace
Komenského 680, 783 91 Uničov

Kontakty:
telefon: mobil: 605 249 461
e-mail: skolkaunicov@seznam.cz
web: www.msunicov.cz
Datová schránka: kqnk27h

Statutární zástupce: Mgr. Monika Goldová, MBA
Zástupce ředitele školy: Pavlína Friebová
Markéta Čáslavová, Dis.
Mgr. Lenka Jedličková

Zřizovatel: Město Uničov
Masarykovo nám. 1, 783 91 Uničov

Místa poskytovaného vzdělávání:
Komenského 680, Uničov
Jiřího z Poděbrad 1216, Uničov
Tyršova 534, Uničov
U stadionu 849, Uničov
Střelice 21, Uničov
Olomoucká 225, Uničov

Součásti: Školní jídelna
právní forma: příspěvková organizace
IČ: 75027071
IZO: 672 000 377

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Uničov byla zřízena 1. 12. 2002, jako právní subjekt se 6 pracovišti mateřské školy a školní jídelnou. Kapacita mateřské školy je 405 dětí, kapacita školní jídelny je 450 stravovaných a kapacita školní jídelny – výdejny je 313 stravovaných.

Organizačně je škola rozdělena do 4 celků – I. Komenského, Střelice a Olomoucká, II. Jiřího z Poděbrad a Tyršova, III. U Stadionu a IV. školní jídelna.

Kolektiv mateřské školy tvoří:

pedagogičtí pracovníci – zpravidla 35 učitelek mateřské školy a 5 asistentů pedagoga

nepedagogičtí pracovníci:

- zpravidla 2 chůvy pro děti do zahájení školní docházky
- zpravidla 16 provozních pracovníků
- zpravidla 8 pracovníků školní jídelny (kuchařky a pracovníci obchodního provozu)

Mateřská škola Komenského byla otevřena 15. října 1953 s jednou třídou a kuchyní. Ve školním roce 1954–55 vzhledem ke stavbě nového sídliště vzrostl počet dětí a otevřela se druhá třída v téže budově a od září 1955 byl zahájen provoz třetí třídy. Protože sídliště kolem školy se stále rozrůstalo, kapacita první budovy mateřské školy přestávala stačit. Proto byla vybudována a v březnu 1959 otevřena II. budova. Od 1. září 1959 měla škola již 5 tříd. Další budova mateřské školy se začala stavět na jaře 1977 v akci „Z“ a byla otevřena v únoru 1980 a navštěvovalo ji 198 dětí. Zároveň došlo i k rozšíření školní jídelny. Organizace MŠ se rovněž změnila. Od 1. 1. 1998 byla mateřská škola rozšířena o dvě odloučená pracoviště na ulici Ztracené a Šternberské a mateřská škola měla 10 tříd s 208 dětmi. Postupným snižováním počtu dětí ve městě došlo k uzavření některých pracovišť a v prosinci roku 2002 měla mateřská škola 7 tříd, s jedním odloučeným pracovištěm na Olomoucké ulici s celkovým počtem dětí 146. Od 1. prosince 2002 došlo na základě rozhodnutí zřizovatele k vytvoření jednoho právního subjektu ze všech mateřských škol v Uničově, Střelicích a školní jídelny.

Mateřskou školu tvoří komplex tří účelově stavěných budov vzájemně propojených, s velkou školní zahradou, umístěných v klidném prostředí starého sídliště mimo komunikace. Škola má 6 tříd s kapacitou 146 dětí. Děti jsou rozděleny zpravidla do čtyř heterogenních tříd Broučci, Kuřátka, Berušky, Sluníčka a dvou homogenních tříd předškoláků Koťátka a Květinčky. Součástí školy je školní jídelna a výdejna stravy.

MŠ Jiřího z Poděbrad se nachází v klidné části města, zřízená v roce 1994. Ve dvou budovách, propojených spojovací chodbou jsou tři třídy s kapacitou 72 dětí. Děti jsou rozděleny zpravidla do heterogenních tříd Kašpárek, Pusík a jedné homogenní třídy předškoláků Julka.

Mateřská škola na ulici Tyršova je školičkou rodinného typu. Sídli ve vile z doby první republiky mimo centrum města. Prostory školy plně odpovídají potřebám pro provoz MŠ. Škola má dvě třídy, které se využívají podle naplněnosti celé Mateřské školy Uničov, kapacita je 34 dětí. Děti jsou rozděleny zpravidla do heterogenních tříd Myšky a Sovičky.

Mateřská škola U Stadionu je trojtřídní mateřská škola. Provoz byl zahájen 1. 2. 2011 v přízemním křídle budovy ZŠ s kapacitou 69 dětí. Vznikla prostorná a moderně řešená bezbariérová škola. Mateřská škola sídlí v blízkosti centra města, parku, Šibeníku a autobusového nádraží. Děti jsou rozděleny zpravidla do heterogenních tříd Rákosníček, Maková panenka a jedné homogenní třídy předškoláků Krteček.

Mateřská škola Olomoucká je nově vybudována a otevřena od 1. 1. 2018 v 1. patře Základní školy Haškova. Dvě třídy mateřské školy mají kapacitu 50 dětí. Mateřská škola je umístěna v historickém centru města. Děti jsou rozděleny zpravidla do heterogenní třídy Berušky a homogenní třídy předškoláků Čmeláci.

Jedna třída mateřské školy ve Střelcích vznikla rekonstrukcí části přízemí stávajícího objektu vesnického muzea. Mateřská škola vesnického typu je umístěna v blízkosti autobusové zastávky, dostupná pro děti z Uničova i okolních vesnic. Prostory jsou přizpůsobeny běžné mateřské škole s kapacitou 24 dětí. Složení třídy je heterogenní.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Mateřská Komenského patří k nejstarším MŠ v Uničově. Není divu, že si prošla za tu dobu velkými proměnami a změnami, a to určitě ve všech směrech k lepšímu. Celý komplex budov byl zateplen a „oblékl se do nového“. Z šedé ponuré budovy vyrostla veselá a barevná mateřská škola. Všechny třídy, včetně umyváren, chodeb i šaten jsou pestře a vkusně vymalovány a doplněny novým dětským nábytkem. Každé oddělení svou barevností a sestavou nábytku je tak jedinečné a originální. Aby se dětem líbilo v mateřské škole i v zimě a bylo jim příjemně a teplo, byla vyměněna okna za okna plastová a vyměněn celý topný systém.

Součástí je velká školní zahrada s terasami, chodníky s velkou travnatou plochou, 5 pískovišti a svahelem, dostatečně vybavena zahradním zařízením umožňující dětem rozmanité pohybové a další aktivity. V roce 2009 byla vybudována za finanční podpory Olomouckého kraje na školní zahradě učebna v přírodě - „Dětské mraveniště“, která umožňuje zařazovat do výchovně vzdělávacího procesu prvky environmentální výchovy. Celoroční využití zahrady umožňuje dobrá údržba a také dostatek slunného i stinného prostoru. Aby se zahrada využívala co nejvíce, došlo k vybudování multifunkčního hřiště přímo v areálu školní zahrady. Děti zde mají možnost hrát různé závodivé hry a soutěže. Velkým plusem je vybudování dětského mlhoviště, které v horkých dnech děti příjemně osvěží. Součástí multifunkčního hřiště je i „dopravní hřiště“, kde se děti zdokonalují v jízdě na koloběžkách, odrážedlech apod. a přitom formou hry si osvojují základní dopravní pravidla. V okolí MŠ byla postavena dětská a víceúčelová hřiště s průlezkami, která rovněž využíváme.

MŠ Jiřího z Poděbrad prošla také celkovou rekonstrukcí. Byla oděna do zelenožlutého „kabátku“. Zateplena, vyměněna okna, zmodernizována kotelna. Proběhla výměna radiátorů, topného systému. Děti v první třídě užívají novou umyvárnu a WC. Součástí MŠ je velká zahrada. Je členěna na část, kde se děti realizují ke hrám na pískovišti, jízdě na koloběžkách, hrám s míči, na průlezcce, skluzavce. V další části zahrady, kterou jsme pojmenovali „Zahrada živáčků“ jsou vzrostlé jabloně, malé jezírko, bylinková spirála, políčko, kde nám rostou brambory, okrasné dýně. V zahradě máme i umělý kopec, ze kterého děti sjíždějí na skluzavce, v zimě sáňkují. Přestože se MŠ nachází v hustě obydlené části města, je to lokalita, která umožňuje dětem rychlý přesun do přírody. V blízkosti MŠ se nachází městský park, nabízí se vycházky do polí za město, do lesoparku. Na dosah je vlakové nádraží, po čtvrt hodině jízdy jsme v krásném lese, pohádkové přírodě.

Mateřská škola na ulici Tyršova je obklopena pěknou zahradou. Je využívána od jara do zimy. Je vybavena pískovištěm, průlezkou, malým domečkem. Nově je vybudován i umělý kopec, na kterém se děti vydovádějí především v zimě. MŠ je dopravně rychle dostupná. V blízkosti je vlakové nádraží, DDM, městský park.

Mateřská škola U Stadionu má velkou školní zahradu a dopravní cvičiště. Součástí dopravního cvičiště je výbava koly, odrážedla, šlapacími auty a koloběžkami. V zahradě jsou

vzrostlé stromy poskytující dětem dostatek stínu a zákoutí pro hry. Je využívána v dopoledních hodinách a dle možností i odpoledne. Interiér mateřské školy odpovídá moderním trendům, prostředí ve třídě umožňuje dětem pohybové, konstruktivní, výtvarné, pracovní a další aktivity odpovídající potřebám dětí předškolního věku. Nábytek v herně je barevný, variabilní, uspořádaný do hracích a pracovních koutků. Materiální vybavení školy je vyhovující, hračky jsou převážně nové, jsou průběžně doplňovány a obměňovány. Děti samy se svými výtvary, konstruktivními pracemi podílejí na výzdobě interiéru. Vše je průběžně obměňováno podle ročních období a příležitostí. Celkové vybavení hračkami, materiály a doplňky dává dětem široký prostor k hrám, činnostem i dalším aktivitám, které podporují rozvoj jejich osobnosti.

Mateřská škola Olomoucká je nově vybudována v budově ZŠ Haškova. Umístění mateřské školy tak dává velký prostor ke spolupráci s pedagogy a žáky základní školy. Třídy a herny jsou vybaveny novým vkusným a účelným nábytkem se spoustou hraček a pomůcek. Pro pobyt venku slouží oplocená část školní zahrady se zahradním domkem. Jsou zde také dvě pískoviště, hřiště s umělým povrchem, houpadla a prolézačky. Objekt má ideální polohu v centru města a je dostupný ke všem významným institucím v řádu stovek metrů.

Mateřská škola ve Střelicích je také nově zrekonstruována tak, aby se v něm děti cítily příjemně a bezpečně. Ač patří mateřská škola k nejmenším součástem našeho subjektu má velmi pěkný interiér i vybavení. Děti mají k dispozici dostatek hraček, didaktických pomůcek a materiálů, jejichž prostřednictvím naplňují své potřeby.

Součástí MŠ je zahrada s travnatou plochou, pískovištěm, pružinovými houpadly, sestavou s průlezkami i skluzavkou a domečkem pro děti. Zahrada je plně celoročně využívána k hrám dětí, ale i k společným akcím s rodiči a přáteli školy.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Prostorové uspořádání všech tříd mateřské školy vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek a vybavení mateřské školy je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, je zdravotně nezávadné, bezpečné a estetického vzhledu, postupně se obnovuje. Vybavení hračkami a pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno.

3.2. Životospráva

- Přípravu stravy pro celý subjekt zajišťuje školní jídelna, která je umístěna v budově mateřské školy.
- Dětem je poskytována pestrá a nutričně vyvážená strava dle předpisů, je zachována vhodná skladba jídelníčku, kterou sleduje vedoucí školní jídelny a vyhodnocuje spotřební koš, pravidelně jsou zařazovány mléčné výrobky, ryby, luštěniny, ovoce, zelenina (formou salátů nebo čistě krájené zeleniny).
- Jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů.
- Součástí jídelního lístku jsou důležité informace o výskytu jednotlivých alergenů, jsou označovány čísla s odkazem na vysvětlivky.
- Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly, které nepřekračují 3 hodiny (přesnídávka je do 9 h, oběd do 12 h, odpolední svačina do 15 h).

- Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v mateřské škole. Napijí se dle chuti a možnosti volby nápoje (voda a ochucený nápoj) ve třídě v samoobslužném režimu z připravených skleniček.
- Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.
- Denní rytmus a řád je flexibilní přizpůsoben potřebám a aktuální situaci jak školy, tak rodičů.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiných přírodních překážek (mráz pod -10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť, inverze apod.) V letních měsících se provoz přizpůsobuje tak, aby bylo možné provádět činnosti dětí na zahradě a terase v co největším rozsahu.
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru školy.
- Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku – dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidový program ve třídě.
- Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.
- Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností.
- Přirozený vzor zdravého životního stylu poskytují dětem samy učitelky mateřské školy a ostatní personál.

3.3. Psychosociální podmínky

- Prostředí mateřské školy je přizpůsobeno a upraveno tak, aby předškolní vzdělávání podporovalo rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, aby se mohlo podílet na jeho zdravém, citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů.
- Nově přichozím dětem umožňujeme postupně se adaptovat na nové prostředí běžnými adaptačními procesy. A navíc již před zápisem do mateřské školy mají rodiče s dětmi možnost jednotlivá pracoviště navštívit v rámci „Dnů otevřených dveří“ a prohlédnout si mateřskou školu. V případě zájmu si i pohrát s ostatními dětmi. Nově přijaté děti s rodiči nebo s prarodiči mají možnost v měsíci červnu navštívit nejmladší oddělení MŠ ve vymezenou dobu, čímž se seznamují s prostředím třídy, s pí učitelkami, s budoucími kamarády, maminky si mezi tím popovídají o problémech svých dětí a o přípravě na vstup do mateřské školy. Dále pokračujeme v září dle individuální potřeby jednotlivých dětí.
- Každé dítě je vnímáno jako jedinečná bytost, která má své individuální možnosti a potřeby, má právo se projevovat jako osobnost, rozvíjet se a učit se v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem. Nenásilnou, přirozenou a citlivou formou jsou navozovány situace pohody, klidu a relaxace. Všechny děti mají rovnocenné postavení.
- Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání.
- Činnosti dětí jsou vedeny sice cílevědomě a promyšleně, ale děti to přitom nepocítují, cítí se svobodně, volně a mohou se samostatně projevovat.
- Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.
- Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině, tak aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

- V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu.
Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou děti rády.
- Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem. Prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí specifikuje minimální preventivní program MŠ.

3.4. Organizace

- Denní řád v naší MŠ je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby.
- Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Učitelé naší mateřské školy se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, poskytují jim potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Nově přijatým dětem umožňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně činností, které škola organizuje nad rámec běžného programu. Dostatečný prostor je dán pro spontánní hry dětí, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Při veškerých aktivitách jsou děti podněcovány k aktivitě vlastní, mají možnost rozvíjet svoji tvořivost a fantazii, získávat praktické dovednosti, fyzické a psychické schopnosti, rozvíjet se podle svých potřeb a svým tempem.
- Naše mateřská škola vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých i velkých skupinách
- Respektujeme osobní soukromí dítěte, včetně možnosti soukromí při osobní hygieně
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě. Spojování dětí je maximálně omezeno.

3.5. Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků naší mateřské školy jsou jasně vymezeny náplněmi prací a organizačním řádem MŠ.
- Je vytvořen funkční informační systém uvnitř i navenek mateřské školy – porady vedení, pedagogické rady, provozní porady, oběžník, informace na nástěnkách, osobní pohovory s rodiči, třídní a individuální schůzky pro rodiče, dotazníky pro rodiče, otevření školy rodičům, účast na DVPP – předávání poznatků, studium odborné literatury, získávání informací pomocí internetu, webové stránky školy ap.
- Při vedení zaměstnanců školy ředitelka ponechává učitelkám dostatek pravomocí a respektuje jejich názory. Zaměstnanci se chovají a pracují profesním způsobem. Ředitelka posiluje vědomí celého kolektivu školy, že vzájemné pozitivní vztahy se odrážejí na dětech i rodičích. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.
- Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců školy, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy, čímž motivuje ke kvalitě vykonávané práce.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, dává možnost ke spoluúčasti rodičů.
- Plánování pedagogické práce je jednotné, funkční, vychází z předchozí analýzy.

- Školní vzdělávací program byl vytvořen za účasti celého týmu zaměstnanců školy a do písemné podoby jej zpracovala ředitelka školy spolu se zástupkyní ředitelky, která je zároveň koordinátorem ŠVP.
- Z výsledků evaluace jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základními školami ve městě, LŠU, DDM, MKZ, Stacionářem Jasněnka, dále pak s odborníky poskytující pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí – Pedagogicko-psychologická poradna Olomouc, SPC Mohelnice, SPC Šumperk, SPC pro děti s vadami řeči, klinickým logopedem a dalšími dle potřeby.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

- Pracovní tým tvoří zpravidla 40 pedagogických (35 učitelek MŠ a 5 asistentky pedagoga) a 24 provozních pracovníků.
- Zpravidla všechny pedagogické pracovnice mateřské školy mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ty, kterým část odbornosti chybí si ji průběžně doplňují.
- Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogičtí pracovníci aktivně přistupují k sebevzdělávání
- Pracovní tým je stmelený a stabilní. Paní učitelky jeví zájem o další odborný růst a dále se vzdělávají, ředitelka a vedoucí pracovišť jim k tomu vytvářejí podmínky.
- Služby učitelek jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče a překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě je zajištěno podle možností a podmínek školy– odpovídají zástupkyně ředitelky a vedoucí jednotlivých pracovišť.
- Všechny pedagogické pracovnice jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
- Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým učitelka sama není dostatečně kompetentní jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními, či poradenskými psychology, lékaři apod.)
- Provozní personál je z větší části stálý, pečuje o čisté prostředí a pěkný vzhled školy, připravuje dětem dováženou stravu v souladu s pokyny školní jídelny. Po celý den dbá o přípravu tekutin pro zajištění pitného režimu.
- Provozní pracovnice zajišťují převlékání lůžkovin, výměnu a praní ručníků na pracovištích a pečují o jejich uskladnění.
- Školník a údržbář zajišťují drobnou údržbu na jednotlivých pracovištích, sečení trávy, vytápění a obsluhu tlakových nádob. Rozváží stravu na jednotlivá pracoviště MŠ.

3.7. Spoluúčast rodičů

- snažíme se, aby mezi rodiči a pedagogy panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat
- paní učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin a snaží se jim porozumět a vyhovět
- rodiče jsou zapojeni do adaptačního procesu dětí, hned před zápisem si mohou mateřskou školu prohlédnout, pohrát se s dětmi, v měsíci červnu mohou ve vymezenou dobu spolu s rodiči, prarodiči navštěvovat mateřskou školu, přiblížit si

prostředí, pohrát si s budoucími kamarády, maminky si mohou popovídat navzájem, s učitelkou, ředitelkou, jak připravit dítě na nástup do MŠ. V měsíci září adaptace na prostředí školy pokračuje dle potřeby jednotlivých dětí

- rodiče jsou pravidelně prostřednictvím nástěnek v šatnách informováni o všem, co se v naší mateřské škole děje, mají možnost se podílet na dění v naší mateřské škole a účastnit se různých programů – viz plán akcí škol. Zpětnou vazbu získáváme formou dotazníků pro rodiče.
- paní učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení a jednotně působí na dítě při jeho výchově a vzdělávání
- zaměstnanci naší školy si zachovávají patřičnou diskrétnost v otázkách dítěte a rodiny. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.
- snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě, nabízíme rodičům poradenské služby v otázkách výchovy a vzdělávání jejich dětí. Půjčujeme rodičům odbornou literaturu pro výchovu předškolních dětí. Spolupracujeme s rodiči v oblasti materiální pomoci pro činnosti dětí, zejména pro pracovní a výtvarné.
- s rodiči organizujeme společné akce
 - putování za strašidly – Halloween
 - Mikulášská nadílka – prosinec
 - pečeme vánoční perníky – prosinec
 - vánoční posezení u stromečku, vánoční zvyky – prosinec
 - adventní slavnost na školní zahradě
 - masopustní karneval – únor
 - loučení se zimou – březen
 - Velikonoce v MŠ
 - besídky ke dni matek, vánoční besídky
 - oslava MDD – červen
 - veřejná vystoupení – vítání občánků, Advent, vystoupení v Domě s pečovatelskou službou, oslavy dětských narození
 - podzimní a jarní brigáda na školní zahradě
 - podzimní slavnosti
 - výtvarné dílničky pro děti a rodiče – několikrát do roka
 - zápis do mateřské školy – duben
 - brzy budu školákem – ukázková práce s dětmi – červen
 - rozloučení se školáky
 - dny otevřených dveří

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

ŠVP PV, oblast vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z RVP PV. Základním východiskem je respektování individuálních potřeb, možností dítěte a příprava vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Avšak pro jejich naplňování u dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou přizpůsobovány tak, aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám a možnostem. Naší snahou je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci

mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Prioritou je, aby dítě se sžilo s kolektivem a mělo možnost se zapojovat do všech kolektivních činností. Velký význam zde hraje individuální přístup, který se týká speciálně pedagogické péče, kterou zajišťuje pedagog ve třídě, popř. asistent pedagoga. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření a vytváří optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte:

- snížený počet dětí třídy
- vytvoření individuálního vzdělávacího plánu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
- nákup speciálních a didaktických pomůcek
- změny režimu dne a organizace ve třídě (doba řízené činnosti, volné hry apod.)

Systém péče s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Stanovená pravidla plánu pedagogické podpory (pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami) vytváří třídní učitelé ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem, pokud nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte při vzdělávání. Hodnocení probíhá několikrát za rok v záznamech o dětech, formulářích pro speciální pracoviště a individuálních konzultacích s rodiči a učitelkou MŠ.

Stanovená pravidla individuálně vzdělávacího plánu (pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami přiznáním druhého až pátého stupně podpůrného opatření):

- individuálně vzdělávací plán vytváří učitelka MŠ ve spolupráci s asistentem pedagoga – je-li stanoven, na základě doporučení školského poradenského zařízení. Individuálně vzdělávací plán respektuje RVP PV a zohledňuje konkrétní postižení. Asistent pedagoga vede podrobné záznamy o dítěti v těsné spolupráci s třídními učitelkami a práci konzultují s ředitelkou MŠ a rodiči dítěte.
- individuálně vzdělávací plán se minimálně 1x ročně vyhodnocuje, dle potřeb může být doplňován a upravován
- školské poradenské zařízení sleduje naplňování a dodržování IVP
- s IVP jsou seznámeny učitelky a zákonný zástupce dítěte

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit, případně umožnit:

- snížený počet dětí v souladu s právními předpisy a vytvořit bezpečné klima ve třídě
- princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- osvojení specifických dovedností vzhledem k individuálním možnostem dítěte, zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- individuální péče
- těsná spolupráce školy a rodiny
- spolupráce s poradenským zařízením
- vybavení tříd speciálními a didaktickými pomůckami
- úprava třídního vzdělávacího programu

- úprava stravy pro děti s metabolickými poruchami
- úprava prostředí tříd
- obohacování školní knihovny o nové tituly k těmto tématům.
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Děti, které vykazují známky nadání nadále podporujeme a stimulujeme je v konkrétních oblastech. Dále rozvíjíme jejich nadání, věnujeme jim zvýšenou pozornost při individuálních činnostech. V případě výrazných projevů nadání koordinujeme s rodiči dítěte a speciálními centry na základě podpůrných opatření, které stanoví plán pedagogické podpory.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání organizujeme již pro děti od dvou let. Vycházíme z RVP PV. Specifika práce s dětmi jsou konkretizovány v TVP (respektujeme věkové zvláštnosti a máme na děti přiměřené nároky a požadavky). K zajištění kvalitní péče zřizujeme třídy s menším počtem dětí, kde mimo kvalifikovaných pedagogických pracovníků pracují s dětmi i chůvy.

Velkou pozornost věnujeme opatřením bezpečnostním, hygienickým, prostorovým i materiálním:

- menší počet dětí ve třídě
- dostatečné vybavení pomůckami, hračkami vhodné pro dvouleté děti (jejich vhodné ukládání) i pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- odstranění nebezpečných předmětů, hraček, stavebnic
- zajištění dostatečného prostoru pro pohyb a hru
- dostatečné zázemí pro zajištění hygieny dítěte a pro ukládání náhradního oblečení
- zajištění vyhovujícího režimu dne (respektování individuálních potřeb dítěte – úprava času činností, stravování a odpočinku)
- zajištění vhodných podmínek pro šetrnou a citlivou adaptaci dítěte
- realizace činností v menších skupinách, či individuálně podle potřeb a volby dětí
- uplatňování laskavého a důsledného přístupu k dítěti ze strany učitelky a chůvy
- maximální spolupráce s rodinou a vytváření pozitivního klima
- zajištění dalšího vzdělávání učitelek formou seminářů a odborných knih

4. Organizace vzdělávání

Maximální kapacita mateřské školy je 405 dětí. Děti jsou rozděleny zpravidla do 17 tříd. Dle potřeby žádáme o povolení výjimky z vyhlášky na maximálně 26 dětí ve třídě.

Organizačně je škola rozdělena do 4 celků:

I. Komenského, Střelice a Olomoucká

II. Jiřího z Poděbrad a Tyršova

III. U Stadionu

IV. školní jídelna

Pracoviště mateřské školy Komenského

Škola má 6 tříd s kapacitou 146 dětí. Děti jsou rozděleny zpravidla do čtyř heterogenních tříd Broučci, Kuřátka, Berušky, Sluníčka a dvou homogenních tříd předškoláků a dětí s OŠD Koťátka a Květinčky. Jedna z tříd obvykle slouží pro zařazování dětí od dvou let věku. Mateřská škola je zapojena do sítě mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu „Mrkvička“. Součástí školy je školní jídelna.

Pracoviště mateřské školy Střelice

Jednotřídní mateřská škola je heterogenní s kapacitou 24 dětí. Svou polohou a uspořádáním je blízka rodinnému prostředí.

Pracoviště mateřské školy Olomoucká má dvě třídy a kapacitu 50 dětí. Věkově jsou děti rozděleny zpravidla do jedné heterogenní třídy Berušky a jedné homogenní třídy předškoláků Čmeláci. Pracoviště mateřské školy je zapojeno do mezinárodního vzdělávacího programu EKOŠKOLA PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY.

Pracoviště mateřské školy Jiřího z Poděbrad má tři třídy s kapacitou 72 dětí. Děti jsou rozděleny zpravidla do dvou heterogenních tříd Kašpárek, Pusík a jedné homogenní třídy předškoláků Julka. Mateřská škola je zapojena do sítě mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu „Mrkvička“.

Pracoviště mateřské školy Tyršova má dvě třídy, které se využívají podle naplněnosti celé Mateřské školy Uničov, kapacita je 34 dětí. Složení tříd je zpravidla heterogenní, jmenují se Myšky a Sovičky. Svou polohou a uspořádáním je blízka rodinnému prostředí.

Pracoviště mateřské školy U Stadionu tvoří tři třídy s kapacitou 69 dětí. Děti jsou rozděleny zpravidla do heterogenních tříd Rákosníček, Maková panenka a jedné homogenní třídy předškoláků Krteček. Jedna z tříd obvykle slouží pro zařazování dětí od dvou let věku.

4.1. Přijímání dětí:

- Do mateřské školy jsou přijímány děti na základě žádosti rodičů. Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a veřejnosti oznámí způsobem v místě obvyklým na webových stránkách školy, v místním tisku a informativních letácích ve vývěskách a nástěnkách ve škole.
- Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od dvou do šesti let. Děti jsou přijímány podle kritérií, které stanoví ředitelka MŠ ve vnitřní směrnici školy, která obsahuje mimo jiné postupně nárok dětí na předškolní vzdělávání a zveřejní je současně s termínem zápisu k předškolnímu vzdělávání. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné.
- O přijetí, či nepřijetí dětí k předškolnímu vzdělávání rozhodne ředitelka školy ve správním řízení. Zákonní zástupci dětí jsou o přijetí či nepřijetí dětí k předškolnímu vzdělávání informováni zveřejněním seznamu přijatých dětí pod číslem žadatele ve vývěsce na budově školy.
- Každé dítě, které dosáhne v daném roce k 31. 8. šesti let musí projít zápisem do ZŠ.

4.2. Organizační formy mateřské školy, pedagogické zásady a metody práce

- Pravidla provozu mateřské školy a školní jídelny jsou srozumitelná a zakotvena ve školním řádu MŠ, vnitřním řádu ŠJ, provozních řádech výdeje stravy a školních zahrad.
- Denní řád v naší MŠ je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Spojování dětí je maximálně omezeno. Ve výjimečných případech (při velkém poklesu počtu dětí), kdy se třídy spojují, mají děti

možnost se seznámit se svými vrstevníky, navazovat nové kontakty a poznávat prostředí celé mateřské školy.

- Pedagogové naší mateřské školy se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, poskytují jim potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Snažíme se vytvářet laskavou, vstřícnou a radostnou atmosféru.
- V jednotlivých třídách jsou nastavena pravidla chování a společného soužití celého kolektivu, která dětem usnadňují samostatně vyhodnotit co je správné a co ne.
- Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně činností, které škola organizuje nad rámec běžného programu. Nabízíme co nejvíce příležitostí přirozeného pohybu. Dostatečný prostor je dán pro spontánní hry dětí, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Při veškerých aktivitách jsou děti podněcovány k aktivitě vlastní, mají možnost rozvíjet svoji tvořivost a fantazii, získávat praktické dovednosti, fyzické a psychické schopnosti, rozvíjet se podle svých potřeb a svým tempem. Veškeré činnosti jsou realizovány jak uvnitř mateřské školy, tak na školních zahradách i v okolí škol.
- Učíme děti naslouchat druhým a vyjadřovat své pocity a formulovat myšlenky. Nacházíme vždy odpovědi na otázky dětí.
- Naše mateřská škola vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých i velkých skupinách. Učíme se děláním, experimentováním, vlastním prožitkem a umožňujeme dětem zkoumání a objevování okolního světa. Zajišťujeme rovný přístup dětí ke všem činnostem.
- Respektujeme osobní soukromí dítěte, včetně možnosti soukromí při osobní hygieně. Rozvíjíme u dětí sebedůvěru a samostatnost.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Jsme otevření k rodičům i veřejnosti.
- Při zařazování dětí do tříd respektujeme dle možností požadavky rodičů a zájmy dítěte – sourozenci, kamarádi apod.
- Naším cílem je postupné snižování počtu dětí ve třídách. Mateřská škola usiluje o vytvoření ideálního výchovného vzdělávacího prostředí s počtem do 20 dětí v běžné třídě.
- Překrývání pedagogických pracovníků je zajištěno dle provozních možností zpravidla 2,5h denně a při mimořádných akcích školy – výlety, exkurze apod. i déle.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program byl vypracován týmy pedagogů jednotlivých pracovišť školy. Je v něm zachována volnost tak, aby na každém pracovišti mohly být využity vlastní podmínky jednotlivých pracovišť, složení pedagogického sboru – jeho možnosti, využití lokality, ve které je škola umístěna, vybavení školy, instituce v blízkosti apod.

Čas dětství je radostný, bezstarostný a šťastný – čas veselý. Takové dětství bychom přáli všem dětem, a to je i cílem naší práce. Ale také čas poznávání, hledání, objevování, čas her a přátelství, čas prvních samostatných krůčků. Nikdy čas nevrátíme, nikdy nemůžeme dohonit, co jsme jednou zmeškali. Čas strávený v mateřské škole je pro děti velkým přínosem, neboť jak uvádí Robert Fulghum „Všechno, co potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce“

Cílem vzdělávacího programu naší školy je, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte,

rozvíjíme zdravé sebevědomí cestou přirozené výchovy, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči. Vzdělávání dětí je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou jako spontánní nebo řízené. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti, jsou zaměřeny na smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, prožitkové a interaktivní učení. Maximálně podporujeme rozvoj komunikačních dovedností. Podmínkou není dovést všechny děti na stejnou výkonnostní úroveň.

V každé situaci, ať již plánované nebo spontánně vzniklé budeme mít na mysli rámcové cíle předškolního vzdělávání a budeme hledat odpovědi na tyto otázky:

1. **Čemu v tomto okamžiku svým chováním a jednáním dítě učím?** (rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání)
2. **Jakou hodnotu tím podporuji?** (osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost)
3. **Zda má dítě prostor pro samostatnost, rozvíjení sebevědomí a sebedůvěry?**

(získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí)

Těmito cíli směřujeme vzdělávání k naplňování základů klíčových kompetencí dětí v naší mateřské škole.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných zajišťujeme dle nastavených pravidel v rámci tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Zodpovědnost za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy, která pověří učitelku ve třídě sestavením PLPP a IVP a komunikací se zákonnými zástupci. Vzdělávací obsah speciálně pedagogické péče vychází z doporučení k poskytování podpůrných opatření a je přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte.

V případě velmi výrazných projevů mimořádného nadání doporučujeme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Snažíme se ve spolupráci s rodinou toto nadání rozvíjet.

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. V plné míře akceptujeme vývojová specifika. Při plánování vzdělávací nabídky vycházíme z jednoduchých principů – časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, podnětnost, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru, smysluplnost.

6. Vzdělávací obsah:

Vzdělávací obsah ŠVP vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a platné legislativy. Nabízíme kvalitní standardní a nadstandardní péči o všechny děti naší školy. Snažíme se, aby byly děti v mateřské škole šťastné a spokojené, cítily se bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu. Z toho plyne i motto Školního vzdělávacího programu „**Hravě a vesele...**“.

Vzdělávací obsah je tvořen soustavou integrovaných bloků, které jsou společná pro všechna pracoviště školy. Jejich časový rozsah se přizpůsobuje zájmům, situacím a potřebám dětí.

Jednotlivé integrované bloky jsou rozpracovány do tematických částí v třídních vzdělávacích programech podle podmínek a specifiky jednotlivých pracovišť, tříd a okolností (věk, zájmy a potřeby dětí, složení třídy, situace apod.). Vzhledem k poloze a prostředí, ve kterém se MŠ

nachází jsme se rozhodli integrované bloky založit na přirozeném, stále se opakujícím rytmickém střídání ročního období a tradic.

Obsah ŠVP Hravě a vesele... zasahuje celou dětskou osobnost. Naši práci více zaměřujeme na estetické oblasti výchovy, uplatňování prvků ekologické výchovy, prevenci vad řeči a dopravní výchovy.

Vzdělávací obsah ŠVP "Hravě a vesele"

Integrované bloky:

1. integrovaný blok: Veselý barvínek

2. integrovaný blok: Kouzelný plamínek

3. integrovaný blok: Duhový kamínek

4. integrovaný blok: Toulavý pramínek

Integrované bloky ŠVP jsou doplňovány různými dílčími projekty a programy zaměřené zejména na environmentální výchovu, logopedickou prevenci, dopravní výchovu a předplavecký výcvik.

Nad rámec běžného programu realizujeme kroužky:

- Veselé písání – seznamování s hrou na flétnu
- Pohybový a taneční kroužek
- Kroužek živáčků –přírodovědný kroužek
- Kroužek angličtiny

1. integrovaný blok : *Veselý barvínek*

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto bloku děti poznají, že jsou součástí nového společenství - mateřská škola, vrstevníci, kamarádi. Naučí se navázat kamarádské vztahy s novými dětmi, s dospělými, kteří se starají o děti v MŠ. Naučí se dodržovat pravidla chování, hygienické návyky, sebeobsluhy, dozví se, jak se chovat v různých situacích.

Bude se umět orientovat ve znacích podzimu – stromy, plody, ovoce, zelenina, počasí.

Děti se naučí odpovědnosti za své zdraví, vlastní tělo. Budou se umět bezpečně chovat v dopravě.

Děti se naučí zaujmout kladný postoj - k člověku, živé a neživé přírodě, k ochraně přírody.

Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<i>Dítě a jeho tělo:</i> ❖ Uvědomění si vlastního těla ❖ Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí ❖ Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	-zachovávat správné držení těla - zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické návyky (starat se o osobní hygienu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, obouvat se, oblékat, svlékat). - zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek). - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí - mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
<i>Dítě a jeho psychika:</i> Jazyk a řeč ❖ Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání) Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace ❖ Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení,	- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno -vést rozhovor, naslouchat druhým, vyčkat, až druhý domluví - záměrně se soustředit na činnosti a udržet pozornost - vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci

podpora a rozvoj zájmu o učení Sebepojetí, city, vůle ❖ Poznává sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě, získání sebevědomí, osobní spokojenosti ❖ Získání relativní citové samostatnosti ❖ Získání schopností záměrně řídit svoje chování	-odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich podpory -uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je -respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat povinnosti
Dítě a ten druhý ❖ Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému ❖ Osvojení si elementárních poznatků schopností a dovedností důležitých k navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým ❖ Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat, respektovat ho - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování -uplatňovat své individuální potřeby, přání s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou -přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
Dítě a společnost ❖ Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí ❖ Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat	- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví děti i dospělé, rozloučí se, poprosí, poděkuje, vezme si slovo až když druhý domluví, požádá o pomoc, uposlechne pokyn) -adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody -zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, knížkami
Dítě a svět ❖ Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu	- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí)

❖ Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách ❖ Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí - zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti apod.)
---	--

Směr ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Kompetence činnosti a občanské

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- spolupvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- činnosti příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (knihy, časopisy, audiovizuální technika)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vykonávající veselí a pohodu
- činnosti nejrozličnějšího zaměření vyjadřující samostatné vystupování, vyjadřování obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

- aktivity podporující sblížení dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě se rozdělit, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, výtvarné projekty) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní. Praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- využití přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte
- vést diagnostiku o dítěti

2. integrovaný blok: *Kouzelný plamínek*

Charakteristika integrovaného bloku:

Seznamujeme děti se změnami v zimní přírodě. provádíme pokusy. Seznamujeme s péčí o zvířátka v zimě
Radostnými přípravami a očekáváním naplňujeme období Adventu. Děti se seznamují se starými zvyky, tradicemi a obyčeji (Advent, Masopust)
Rozvíjíme u dětí estetické cítění Přibližujeme českou lidovou slovesnost. Podněcujeme zájem o literaturu. Prostřednictvím pohádkových příběhů
budeme rozvíjet představivost a fantazii, vyjadřování i řeč dítěte. Naučíme děti rozlišovat vtip a hloupost, dobro a zlo.
Seznamujeme děti se zimními hrami a sporty. Naučí se poznávat písmena a číslice.

Děti budou poznávat význam lidské práce. Povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát o bezpečnost svou i ostatních lidí kolem sebe.

Děti se naučí mít úctu k lidské práci a jejím výsledkům.

Naučíme děti správnému postoji při získávání pozitivního vztahu k literatuře, ke správnému postoji k ochraně zdraví při sportování.

❖ Dílčí cíle	❖ Očekávané výstupy
<i>Dítě a jeho tělo:</i> ❖ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí ❖ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) - zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika: Jazyk a řeč ❖ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu ❖ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace ❖ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) ❖ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) ❖ osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) Sebepojetí, city, vůle ❖ Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit ❖ Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání	- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) - správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - sledovat a vyprávět příběh, pohádku - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon - naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit - popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) - chápat slovní vtip a humor - sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - utvořit jednoduchý rým - poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma - rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci - poznat některá písmena a číslice, popř. slova - poznat napsané své jméno - naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí - prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soudit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, kulturních krás i setkávání se s uměním - zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
--	---

<i>Dítě a ten druhý</i> ❖ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) ❖ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými ❖ vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad - respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
<i>Dítě a společnost</i> ❖ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané ❖ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny ❖ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách ❖ rozvoj společenského i estetického vkusu ❖ seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat - porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých - utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) - chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí - vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
<i>Dítě a svět</i> ❖ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a	- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a

zlepšovat, ale také poškozovat a ničit ❖ osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy ❖ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	životní praxi - mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte - všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
--	--

Směr ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Kompetence komunikativní

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Kompetence činnosti a občanské

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu,
- podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)

- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, čísllice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

3. integrovaný blok: *Duhový kamínek*

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto bloku se zaměříme na pozorování probouzející se přírody, vzniku nového života, krásy přírody, její ochraňování a neznečišťování. Děti se naučí soustředěně pozorovat, zkoumat, prakticky procvičovat v učebně v přírodě, objevovat změny v přírodě, užívat při tom jednoduchých pojmů, znaků. Naučí se úctě k mamince a celé rodině. Seznámí se se zvyky a tradicemi tohoto období. Seznamují se s prostředím ZŠ a připravují se na zápis do 1. třídy.

Děti získají hodnotu úcty k přírodě, ke všemu živému – rodícímu se. Pochopí, že rodina je jejich jistota a bezpečí. Osvojí si hodnotu tradic a zvyků.

Děti se naučí zaujmout kladný postoj k životu – k živé a neživé přírodě, k ochraně přírody. Naopak získají negativní postoj k vandalismu a nesprávnému počínání. Budeme pěstovat u dětí kladný postoj k pracovním činnostem.

Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<i>Dítě a jeho tělo:</i> ❖ Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky ❖ Rozvoj a užívání všech smyslů ❖ Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou - ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů - zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí - zacházet s běžnými pracovními pomůckami
<i>Dítě a jeho psychika:</i> Jazyk a řeč ❖ Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu ❖ Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i	- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) - chápat slovní vtip a humor - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si

neverbální Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace ❖ Rozvoj tvořivosti ❖ Posilování přirozených poznávacích citů Sebepojetí, city, vůle ❖ Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit ❖ Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání	- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - těšit se z hezkých a příjemných zážitků z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním - prožívat radost ze zvládnutého a poznatého - být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - zachytit a vyjádřit své prožitky - prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
Dítě a ten druhý ❖ Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem ❖ Vytváření prosociálních postojů ❖ Rozvoj kooperativních dovedností	- spolupracovat s ostatními - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
Dítě a společnost ❖ Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije ❖ Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval	- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik - vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti, vokální i instrumentální
Dítě a svět ❖ Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách ❖ Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a	- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole - mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí - rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je

❖ zlepšovat, ale také poškozovat a ničit ❖ Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách ❖ Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou zemí	mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně - pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
--	--

Směr ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všimá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- si všimá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Kompetence činnostní a občanské

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti úklidu a úpravy prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů hrozících při hrách a pohybových činnostech
- samostatný slovní projev na určité téma
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- konkrétní operace s materiálem
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- estetické a tvůrčí aktivity
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhu s etickým obsahem a poučením
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- spontánní hra
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur

- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte,
- estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- ekologicky motivované hravé aktivity
- zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí o okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti
- zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí v němž dítě žije – rodina, funkce rodiny, členové rodiny, vztahy mezi nimi, život v rodině.
- rodina ve světě zvířat.

4. integrovaný blok: *Toulavý pramínek*

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto bloku děti poznají svoje město, vesnici a kulturní památky. Naučí se dodržovat pravidla chování a bezpečnosti v dopravě, při letních sportech, poznají význam a účel bezpečnostních záchranných sborů. Získají poznatky o rozmanitosti a různorodosti přírody a lidí kolem nás i ve světě – o životě u rybníka a na louce, o exotických zvířatech, o jiných národnostech a kulturách. Děti se seznámí s počasím, letní přírodou a jejími znaky.

Získají úctu k hodnotám lidské činnosti – historické památky, práce záchranářů. Osvojí si praktické zkušenosti v oblasti dopravy. Získají pocit zodpovědnosti, připravenosti a sebejistoty na vstup do školy.

Děti se naučí zaujmout kladný postoj k rodnému městu, vesnici a jeho památkám; k jiným národnostem a jejich kulturám.

Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<i>Dítě a jeho tělo:</i> ❖ Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti ❖ Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě ❖ Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých - mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy - mít povědomí o některých způsobech ochrany, osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
<i>Dítě a jeho psychika:</i> Jazyk a řeč ❖ Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace ❖ Vytváření základů pro práci s informacemi ❖ Posilování přirozených poznávacích citů,	- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - vést rozhovor - porozumět slyšenému - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si - přemýšlet, vést jednoduché úvahu a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit - chápat prostorové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ - odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory - vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují

zvědavosti, radosti z objevování Sebepojetí, city, vůle ❖ Získání relativní citové samostatnosti ❖ Rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	(v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech - uvědomovat si své možnosti i limity - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky - respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti - zorganizovat hru - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
<i>Dítě a ten druhý</i> ❖ Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému ❖ Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	- spolupracovat s ostatními - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla - respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
<i>Dítě a společnost</i> ❖ Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije ❖ Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
<i>Dítě a svět</i> ❖ Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu ❖ Vytváření povědomí o širším kulturním prostředí ❖ Poznávání jiných kultur ❖ Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	- orientovat se bezpečně ve známém prostředí - uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit - mít povědomí o širším kulturním prostředí - vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí

Směr ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (zákl. gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti, sdělování slyšeného druhým)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, ojasňování, odpovědi na otázky)
- spontánní hra
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- výlety do okolí
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, čím s lidé mezi sebou liší a v čem jsou podobní

- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejružnějšího zaměření
- kooperativní činnosti
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, střídat se, pomoci mu, vyřešit vzájemný spor
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění umožňující mu poznat rozmanitost kultur (využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

Evaluační systém a pedagogická diagnostika Mateřské školy Uničov

Oblasti evaluace (CO budeme v dané oblasti sledovat, vyhodnocovat)	Prostředky autoevaluace (metody a techniky, ČÍM a JAK budeme sbírat informace o jevu, který vyhodnocujeme)	Časový plán (KDY, JAK ČASTO budeme provádět sběr informací)	Odpovědnost (KDO odpovídá za sběr informací)
Soulad ŠVP (TVP) s RVP PV	Porovnání textu	Legislativní změna Zásadní změna v MŠ	Ředitelka Koordinátor ŠVP
Plnění cílů	Záznamy v plánech Záznamy v hodnotícím archu Konzultace ve třídě Pedagogické rady Hospitace	Průběžně Po ukončení tématu průběžně	učitelky MŠ učitelky MŠ učitelky MŠ ředitelka ředitelka, vedoucí pracovníci
Zpracování a realizace obsahu vzdělávání	Třídní vzdělávací program Pedagogické rady Hospitace, vzájemné hospitace Třídní kniha, kontrola třídní dokumentace Plán mimoškolních aktivit Fotodokumentace	Průběžně	Učitelky MŠ ředitelka ředitelka, vedoucí pracovníci učitelky MŠ
Práce učitelů	Monitoring, hospitace Dotazníky Po hospitační rozhovory Pedagogické rady Reflexe od rodičů Další vzdělávání pedagog. pracovníků	průběžně	Učitelka x učitelka Ředitelka x učitelka Učitelka x ředitelka, vedoucí pracovník Učitelka(ředitelka)x rodiče Učitelky, ředitelka
Výsledky vzdělávání (kvalita práce učitelky)	Záznamy v evaluačním archu Třídní kniha Hospitace, vzájemné hospitace Portfolia učitelek	Průběžně	Ředitelka Vedoucí pracovníci Učitelky
Výsledky vzdělávání (vyhodnocování pokroku dětí)	Práce dětí Pozorování, rozhovory, hospitace Přehledy, diagnostika Portfolia dětí Vývoj kresby Evaluační integrovaných bloků Zpětná vazba Informace na poradách Konzultace učitelek Fotodokumentace	průběžně průběžně zpravidla 2 x ročně Průběžně Průběžně Po ukončení témat. celku Dle potřeby Zpravidla 2x ročně Průběžně průběžně	Ředitelka Vedoucí pracovníci Učitelky MŠ Asistenti pedagoga

	Individuální vzdělávací plán Konzultační hodiny s rodiči Dotazníky pro rodiče	1x ročně 1x týdně, dle domluvy zpravidla 1x ročně	
Kvalita podmínek vzdělávání 3.1. věcné podmínky 3.2. životospráva 3.3. psychosociální podmínky 3.4. organizace 3.5. řízení mateřské školy 3.6. personální a pedagogické zajištění 3.7. spoluúčast rodičů 3.8. podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami 3.9. podmínky vzdělávání dětí nadaných 3.10. podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	Porady – požadavky zaměstnanců dotazník pro rodiče pravidelné kontroly – vyhodnocení Inventura, fotodokumentace Požadavek na provozní dotaci, vyjednávání se zřizovatelem Pozorování, rozhovory, kontrola Hospitační a kontrolní činnost Dokumentace o dětech Hodnotící dotazník zápisy z porad dotazníky pro zaměstnance sebehodnotící arch portfolio pedagoga – DVPP samostudium webové stránky školy rozhovory s rodiči schůzky, besedy, akce pro rodiče, konzultační hodiny spolupráce s veřejností a ostatními institucemi vyhodnocení IVP záznamy z pedagogických rad rozhovory s rodiči, pedagogy výroční zpráva školy	Zpravidla 1x ročně září průběžně průběžně průběžně zpravidla 1x ročně průběžně dle potřeby Zpravidla 1x ročně dle potřeby průběžně dle plánu akcí a potřeby průběžně zpravidla 1x ročně dle plánu porad průběžně 1x ročně	Všichni zaměstnanci školy rodiče

Zdroje:

Právní předpisy

- zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 27/2016 Sb. O vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Další zdroje:

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (NÚV Praha 2017)
- Manuál k přípravě školního vzdělávacího programu pro mateřské školy (VÚP v Praze 2005)
- Informační materiál MŠMT Vzdělávání dětí od dvou do tří let v mateřské škole
- Metodický portál – předškolní vzdělávání
- Autoevaluace mateřské školy – VÚP
- Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV – VÚP
- Kulomet

Doporučená odborná literatura:

- Věra Krejčová, Jana Karcerová, Zora Syslová – Individualizace v mateřské škole
- Dvouleté děti v předškolním vzdělávání
- Problémové dítě a hra, PhDr. Lenka Šulová, CSc. a kolektiv autorů
- Problémové děti v mateřské škole, Alexandr Ságy
- Každodenní problémy v mateřské škole Hans Herbert Geisler
- Psychologie pro učitelky mateřské školy, Václav Martin, Ilona Gallerová
- Jak se žije s ADHD? Markéta Závěrková
- Šest kroků ke zvládnutí ADHD, Cahy Laver-Brambory, M. Thompson, Anne Weis a kol.
- 7 prvních let života rozhoduje, John Birelly
- Třída plná pohody, Charles A. Smith
- Volná hra, Maria Caiatiová, Světlana Delačová, Angelika Müllerová
- Autoevaluace v mateřské škole, Zora Syslová
- Enviromentální výchova v mateřské škole, Eliška Leblová
- Zdravá mateřská škola, Miluše Havlínová a kol.
- Je vaše dítě připraveno do první třídy, J. Budíková, P. Krušinová, P. Kuncová
- Psychomotorické hry, Sabine Hermová
- Předškolák s problémovým chováním, Zdeňka Michalová
- Vzdělávání v mateřské škole, Eva Svobodová a kolektiv
- Vzdělávání dětí od dvou let v MŠ, Hana Splavcová, Jana Kropáčková
- Děti potřebují hranice, Jan – Uwwe Rogge
- Hrajeme si spolu, aneb společná výchova řeči dětí a rodičů, Vlastimila Kazdová